

“VISAS NĀKAMĀS PAAUDZES”

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 3:6, 1Moz 6:5, 11, 1Moz 6:18, 1Moz 9:12–17, Jes 4:3, Atkl 12:17.

ATMIŅAS PANTS:

“Bet Noa atrada labvēlību Dieva acīs.” (1Moz 6:8)

Baktērija ir augu pasaules organisms, kas ir pārāk maza, lai to redzētu bez mikroskopa. Viena parasta, apaļa baktērija, kā izrādās, 1000 reižu palielinājumā nav lielāka par zīmuļa galu. Ja tai ir labvēlīgi augšanas apstākļi – pietiekami daudz siltuma, mitruma un barības vielu –, baktērijas vairojas ārkārtīgi ātri. Piemēram, daļa baktēriju vairojas, vienkārši daloties uz pusēm: nobriedusi šūna vienkārši sadalās divās meitšūnās. Ja dalīšanās notiek katru stundu, tad viena baktērija 24 stundās var radīt 18 000 000 jaunu baktēriju. Pēc 48 stundām būs uzradušās jau simtiem miljardu baktēriju.

Šis mikroskopiskais fenomens dabas pasaulē ilustrē ļaunuma straujo izplatīšanos pēc grēkā krišanas. Apdāvināta ar milzu intelektu, dzelžainu veselību un ilgu mūžu, šī vīrišķīgā cilvēce atstāja Dievu un ļaunprātīgi izmantoja savu reti sastopamo spēku, lai nodotos visām iespējamajām ļaunuma formām.

NEDĒĻAS KOPSKATS:

Ko grēks nodarīja Dieva radībai? Kādas bija dažas no Noa rakstura īpašībām? Kādi elementi ir iesaistīti derībā ar Noa? Kādos veidos Dieva žēlastība ir atklāta derībā ar Noa pirms plūdiem? Ko derība, ko Dievs noslēdza ar cilvēci pēc plūdiem, māca mums par Viņa universālo mīlestību pret mums?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 17. aprīlī.

Grēka princips (1Moz 6:5)

Dievišķais novērtējums radīšanas beigās bija, ka “viss ir ļoti labs” (1Moz 1:31). Tad ienāca grēks, un paradigma mainījās. Viss vairs nebija “ļoti labs”. Grēks sabojāja Dieva rūpīgo radīšanu, un sekas bija viss, kas bija slikts. Līdz Noa dienām sacelšanās sasniedza šausmīgus apmērus, ļaunums aprija cilvēci. Lai gan Bībele nemin daudzas detaļas (sk. Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši”, 90.–92. lpp.), pārkāpumu un sacelšanās apmērus pat mīlošs, pacietīgs un piedodošs Dievs nevarēja panest.

Kā viss tik ātri varēja kļūt slikts? Atbilde varbūt nemaz nav tik grūti atrodama. Cik daudz cilvēku mūsdienās, raugoties uz saviem grēkiem, nav uzdevuši tādu pašu jautājumu: kā viss varēja tik strauji pasliktināties?

Izlasi zemāk minētos pantus. Uzraksti tajos izteikto domu. Ievēro grēka stabilo progresiju:

1Moz 3:6 _____

1Moz 3:11–13 _____

1Moz 4:5 _____

1Moz 4:8 _____

1Moz 4:19 _____

1Moz 4:23 _____

1Moz 6:2 _____

1Moz 6:5, 11 _____

1Moz 6:5 un 11 neradās vakuumā. Tam bija sava vēsture. Šīm briesmīgajām sekām bija cēlonis. Grēks pakāpeniski kļuva ļaunāks – tāda ir grēka tendence. Grēks nav kā ievainojums vai brūce ar automātisku, iebūvētu procesu, kas nes dziedināšanu. Tieši pretēji, grēks, ja tas paliek savā vaļā, vairojas neapstādamies, līdz noved pie sagraves un nāves. Mums nav jāiztēlojas dzīve pirms plūdiem, lai redzētu šo principu darbībā. Tas pastāv arī tagad.

Nav brīnums, ka Dievs ienīst grēku. Nav brīnums, ka agri vai vēlu grēks tiks iznīcināts. Taisnīgs, mīlošs Dievs nevarēja rīkoties citādi.

Labā vēsts, protams, ir, ka, lai gan Viņš grib atbrīvoties no grēka, Viņš vienlaikus grib glābt grēciniekus. Tāpēc bija vajadzīga derība.

Vīrs vārdā Noa (1Moz 6:9)

Visos tekstos, kas runā par senās pirmsplūdu pasaules ļaunumu, vīrs vārdā Noa izceļas starp apkārtējiem. Pārdomā augstāk minēto pantu attiecībā uz trim minētajām domām, ko Bībelē par viņu lasām. Uzraksti, kā tev liekas, ko katra no šīm domām nozīmē:

1. Viņš bija "taisns vīrs". _____

2. Viņš bija bezvainīgs. _____

3. Viņš vadīja savas gaitas ar Dievu. _____

Nav šaubu, Noa bija vīrs, kam bija glābjošas attiecības ar Kungu. Viņš bija cilvēks, ar ko Dievs varēja strādāt, kāds, kas Viņā klausījās, paklausīja Viņam un uzticējās Viņam. Tāpēc Kungs varēja izmantot Noa, lai piepildītu Savus nolūkus, un Pēteris Jaunajā Derībā nosauca viņu par "taisnības sludinātāju" (2Pēt 2:5).

Izlasi 1Moz 6:8. Kā šis pants palīdz mums saprast attiecības starp Noa un Kungu? _

Vārds "žēlastība" šeit minēts pirmo reizi Rakstos, un skaidrs, ka tam ir tāda pati nozīme kā Jaunās Derības pantos, kur ir aprakstīta žēlsirdīga, nepelnīta Dieva labvēlība pret necienīgiem grēciniekiem. Tādējādi mums ir jāsaprot, ka, lai arī cik "bezvainīgs" un "taisns" bija Noa, viņš vienalga bija grēcinieks, kam vajadzīga nepelnīta Dieva labvēlība. Šajā ziņā Noa neatšķiras no mums, kas nopietni cenšamies sekot Kungam.

Saprotot, ka Noa bija vajadzīga Dieva žēlastība tāpat kā mums, ieskaties savā personīgajā dzīvē un uzdod sev šo jautājumu: "Vai par mani varētu teikt, ka es, līdzīgi Noa, esmu "taisns", "bezvainīgs" un "vadu savas gaitas ar Dievu"? Uzraksti iemeslus jebkuram stāvoklim, kādā tu atrodi, un (ja jūties ērti) līdzdali to Bībeles izpētes grupā sabatā.

Derība ar Noa

“Bet ar tevi Es celšu derību. Tu iesi šķirstā, tu, tavi dēli, tava sieva un tavu dēlu sievas līdz ar tevi.” (1Moz 6:18)

Šajā vienā pantā mēs redzam pamatus Bībelē aprakstītajai derībai, ko Dievs slēdz ar cilvēci: Dievs un cilvēks noslēdz vienošanos. Ļoti vienkārši.

Tomēr te ir vairāk elementu, nekā šķiet pirmajā acu uzmetienā. Sāksim ar to, ka ir paklausības elements no cilvēka puses. Dievs saka Noa, ka viņam un viņa ģimenei jāiet šķirstā. Viņiem ir jāizdara sava daļa, un, ja viņi to nedarīs, tad derība ir laužta. Ja derība ir laužta, viņi ir galēji zaudētāji, jo galu galā viņi ir labuma guvēji no derības. Ja Noa pateiktu Dievam nē un negribētu tam piekrist vai arī ja viņš pateiktu jā, bet tad mainītu savas domas, kādas tad būtu sekas viņam un viņa ģimenei?

Dievs saka, ka tā ir “Mana derība”. Ko tas mums stāsta par derības pamatbūtību? Kā mēs citādi uztvertu derības konceptu, ja Kungš būtu nosaucis to par “mūsu derību”? _____

Lai arī cik unikāla ir šī konkrētā situācija, mēs šajā derībā redzam pamata dinamiku Dieva un cilvēka attiecībās. Nodibinot “Manu derību” ar Noa, Dievs šeit atkal parāda žēlastību. Viņš parāda, ka ir labprātīgs uzņemties iniciatīvu, lai izglābtu cilvēkus no viņu grēka sekām. Īsāk sakot, šo derību nevajadzētu uzskatīt kā vienošanos starp līdzvērtīgām pusēm, kur katrs “partneris” derībā ir atkarīgs no iesaistītajiem. Mēs varētu teikt, ka arī Dievs “gūst labumu” no derības, tikai pilnīgi atšķirīgā nozīmē nekā mēs, cilvēki. Viņš gūst prieku no tā, ka tie, kas Viņu mīl, saņem mūžīgo dzīvību—, Kungam tas ir liels gandarījums (Jes 53:11). Bet ar to nav pateikts, ka Viņš gūst labumu tādā pašā veidā kā mēs, kas esam tās pašas derības saņemošā puse.

Lūk, līdzība. Kāds cilvēks pārkrīt pār bortu laivā vētras laikā. Kāds uz klāja saka, ka viņš izmetīs glābšanas riņķi, lai ievilkto sliksstošo iekšā. Tam, kas ir ūdenī, tomēr ir jāpiekrīt “darījumam” un jāsatver to, kas viņam tiek pasniegts. Tāda lielā mērā arī ir derība starp Dievu un cilvēci.

Kā šis salīdzinājums palīdz tev saprast žēlastības ideju, kas ietverta derībā? Kā tas palīdz tev saprast, uz ko vajadzētu balstīties tavām attiecībām ar Dievu? _____

Varavīksnes zīme

“Tad Dievs sacīja: ‘Šī ir Mana derības zīme, ko Es ceļšu starp Sevi un jums un ikvienu dzīvu radījumu, kas ir ar jums, uz mūžu mūžiem. Savu varavīksni Es lieku padebešos, tā lai ir par derības zīmi starp Mani un pasauli.’” (1Moz 9:12, 13)

Nav daudz tādu dabas fenomenu, kas skaistuma ziņā līdzinātos varavīksnei. Kurš gan no bērniības neatceras savu pirmo pārsteigumu un apbrīnu, kad šie apbrīnojamie gaismas kūļi, saliekušies pāri debesīm, atgādināja kādu aicinošu, mistisku portālu debesīs (vai varbūt tikai klauna jostu)? Pat pieaugušajiem aizraujas elpa, redzot debesīs šīs iespaidīgās krāsas. Nav brīnums, ka pat mūsdienās varavīksni izmanto kā simbolu daudz kam: sākot ar politiskām organizācijām un beidzot ar kultiem, rokgrupām un ceļojumu aģentūrām (izpēti internetā šo vārdu!). Acīmredzot šīs skaistās krāsu lentes vēl joprojām aizskar mūsu sirds un prāta stigas.

Protams, tāds bija arī Dieva mērķis.

Kāpēc Kungs teica, ka varavīksne būs simbols? 1Moz 9:12–17. _____

Kungs teica, ka Viņš izmantos varavīksni kā zīmi “Savai derībai” (1Moz 9:15). Cik interesanti, ka Viņš šeit izmanto vārdu “derība”, jo šajā gadījumā derība atšķiras no tā, kā tā aprakstīta citviet. Pretstatā derībai ar Ābrahāmu vai Sinaja derībai šeit nav specifisku pienākumu, kas būtu prasīts no tiem, kas gūst labumu no derības (pat Noa). Dieva vārdi šeit ir domāti visiem cilvēkiem, “jums un ikvienam dzīvam radījumam, ikvienai miesai” (1Moz 9:15), visām “nākotnes paaudzēm” (1Moz 9:12, RSV). Dieva vārdi ir universāli un visaptveroši, neatkarīgi no tā, vai ikviens izvēlas paklausīt Kungam. Šajā ziņā derības koncepts nav izmantots tā, kā tas ir citur Bībelē, kad runa ir par attiecībām starp Dievu un cilvēkiem.

Kādā ziņā šī derība atklāj Dieva žēlastību? Kurš ir šīs derības iniciators? Kurš ir labuma guvējs? _____

Lai gan šeit aprakstītā derība neprasa īpašus pienākumus no mūsu puses (Dieva daļa, protams, ir nekad neiznīcināt pasauli plūdus), kā mūsu zināšanas par to, ko simbolizē varavīksne, mudina mūs dzīvot paklausībā Kungam? Citiem vārdiem, vai ir ietverti kādi pienākumi no mūsu puses, kad mēs raugāties debesīs un redzam varavīksni? Padomājiet par visu kontekstu, kāds ir varavīksnei un kādas mācības varam gūt no šī ziņojuma. _____

“Palika vienīgi Noa”

“Tā Viņš iznīcināja visu dzīvo, kas bija zemes virsū, no cilvēka līdz pat lopiem, rāpuļiem un putniem gaisā visi tika iznīcināti. Palika vienīgi Noa un tie, kas bija ar viņu šķirstā.” (1Moz 7:23)

Šajā pantā pirmo reizi Rakstos redzam “atlikuma” ideju. Vārds, kas tulkots kā “palika”, cēlies no cita vārda, kura saknes formas Vecajā derībā ir izmantotas daudzas reizes, izsakot “atlikuma” ideju.

“Bet Dievs mani jums pa priekšu ir sūtījis, lai jums būtu palikšana virs zemes un jums saglabātu dzīvu lielu izglābto pulku.” (1Moz 45:7)

“Tad Ciānā pāri palikušie un Jeruzālemē savu dzīvību paglābušie tiks nosaukti: Viņa svētie, visi, kas Jeruzālemē uz dzīvi pierakstīti.” (Jes 4:3)

“Un notiks tanī dienā: Tas Kungs izstieps vēlreiz Savu roku, lai salasītu un izglābtu Savas tautas atlikumu.” (Jes 11:11)

Visos šajos pantos vārdi, kas runā par palikšanu, ir saistīti ar 1Moz 7:23 atrodamo “palika”.

Izlasi 1Moz 7:23 un citus piemērus. Kā tu saproti šeit atlikuma ideju? Kādi bija blakus-nosacījumi, kas vadīja pie atlikuma? Kā derība atbilst atlikuma idejai? _____

Plūdu laikā pasaules Radītājs kļuva par pasaules Soģi. Gaidāmā pasaulplašā tiesa izraisīja jautājumu: vai visa dzīvība virs zemes – pat cilvēka dzīvība – tiks iznīcināta? Ja ne, kas būs tie, kas izdzīvos? Kas būs atlikums?

Šajā gadījumā tie bija Noa un viņa ģimene. Tomēr Noa glābšana bija saistīta ar Dieva derību ar viņu (1Moz 6:18) – derību, kuras iniciators un izpildītājs bija žēlastības un žēlsirdības Dievs. Viņi izdzīvoja tikai tā dēļ, ko Dievs viņu labā bija darījis, lai arī cik svarīga bija viņu sadarbība. Lai arī kādi bija Noa derības pienākumi un lai arī cik uzticīgi viņš tos izpildīja, viņa vienīgā cerība bija Dieva žēlastība.

Balstoties uz mūsu izpratni par pēdējo dienu notikumiem, kas ietver laiku, kad Dievam būs atlikums (sk. Atkl 12:17), kādas paralēles mēs varam mācīties no Noa stāsta, kas palīdzēs mums sagatavoties būt daļai no atlikuma? Kādos veidos mēs katru dienu pieņemam lēmumus, kas ietekmē to, kurā pusē mēs atradīsimies tajā laikā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Sentēvi un pravieši” nodaļu “Plūdi” (90.–104. lpp.) un “Pēc plūdiem” (105.–110. lpp.).

“Varavīksne, fizisks dabas fenomens, bija atbilstošs simbols Dieva apsolījumam nekad vairs neiznīcināt zemi plūdus. Tā kā pēc plūdiem zemes klimatiskie apstākļi bija pilnīgi atšķirīgi un agrākās rāsas vietā zemi lielākajā daļā pasaules tagad mitrināja lietūs, bija vajadzīgs kas tāds, kas mazinātu cilvēku bailes katru reizi, kad sāka līt. Garīgs prāts šajā dabas fenomenā var saskatīt Dieva atklāsmes (sk. Rm 1:20). Tādējādi varavīksne ir pierādījums ticīgajiem, ka lietūs atnesīs svētības, nevis vispārēju iznīcību.” (SDA Bible Commentary, 1. sēj., 265. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. “Tajās dienās pasaule mudžēja, ļaudis vairojās, pasaule auroja kā savvaļas vērsis, un troksnis pamodināja lielo dievu. Enlils dzirdēja troksni, un viņš teica dievu padomē: ‘Cilvēces kņada ir nepanesama, un miegs vairs nav iespējams jucekļa dēļ.’ Tā dievi piekrita cilvēku iznīcināt.” (“The Story of the Flood” in *The Epic of Gilgamesh* (London: The Penguin Group, 1972), p. 108) Salīdzini šeit minēto plūdu iemeslu ar Bībelē minēto iemeslu.

2. Noa izdarīja vairāk, nekā tikai brīdināja sava laika ļaudis par Dieva gaidāmo tiesu. Viņa brīdinājumu nolūks bija palīdzēt cilvēkiem izjust savu vajadzību pēc glābšanas. Kāpēc glābšanas patiesības parasti ir nepopulāras? Uzskaitiet tās un pārrunājiet, kas traucē daudziem cilvēkiem pieņemt Dieva plānu viņu glābšanai. Sk. Jņ 3:19; Jņ 7:47, 48; Jņ 12:42, 43, Jk 4:4.

KOPSAVILKUMS:

Šis nedēļas pētījumā mēs esam runājuši par to, ka derības, kuras Dievs noslēdza ar Noa, ir pirmās derības, par kurām tiešā veidā runāts Bībelē. Tās parāda Viņa žēlsirdīgo interesi par cilvēci un Viņa vēlmi nodibināt ar to glābjošas attiecības. Dievs atkārtoti apstiprina savu derību ar Noa, un tieši viņa nodošanās Dievam pasargāja Noa no valdošās atkrišanas un visbeidzot izglāba no iznīcības plūdus.

“Šis simbols (varavīksne) debesīs ir domāts, lai nostiprinātu cilvēku ticību un radītu viņos uzticību Dievam, jo tā ir dievišķās žēlsirdības un labestības zīme pret cilvēku, ka, lai gan Dievs ir iznīcinājis zemi plūdus, tomēr Viņa žēlastība vēl joprojām apņem zemi.” (Elena Vaita “The Story of Redemption”, 71. lpp.)